

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

4. Mala gaudia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

seclerum & suppliciorum barathrum; sed revocare gradum, & referre pedem, seque à lapsu per salutarem poenitudinem recipere, *hoc opus, hic labor est.* Degustatis enim malè jucundis voluptatibus, vix ab illis divelli mortales possunt. Deinde inexorabiles sunt Tartari fores; serò pulsantur gemitu. Propert. lib. 4. eleg. 12.

Cùm semel infernas intrârunt funera leges

Non exorato stant adamante viâ.

Inexplicabilis, immensa, incomprehensibilis est poenarum aeternitas,

Cùm semel occideris, & de te splendida Minos

Fecerit arbitria:

Non Torquate genus, non te facundia, nec te

Restituet pietas. Horat. lib. 4. ad 7.

IV. *Mala Gaudia.* 6. Æneid.

In Orci vestibulo qualia monstra, quàm terribilia sese objecerunt
Æneâ! Audi Poëtam.

Vestibulum ante ipsum, primisque in faucibus Orci

Luctus, & ultrices posuere cubilia *Cura.*

Pallentesque habitant Morbi, tristisque *Senectus*

Et *Metus*, & malè suada *Fames*, & turpis *Egestas*,

(Terribiles visu Formæ) *Lethum*que, *Labor*que,

Tum consanguineus *Lethi Sopor*, & mala mentis

Gaudia: mortiferumque adverso in limine *Bellum*.

Ferrei que *Eumenidum* thalami, & *Discordia* demens,

Vipereum crinem vittis innexa cruentis,

Multaque præterea variarum monstra ferarum,

Centauri in foribus stabulant, *Scyllæq;* bifformes,

Et centum-geminus *Briarëus*, ac bellua *Lerna*

Horrendum stridens, flammis armata *Chimera*,

Gorgones, *Harpÿiæq;*, & forma tricorporis *Vmbra*

(d) Ubi nota, *Mala mentis Gaudia*; De quibus sacræ litteræ: *Latantur enim malè fecerint, & exultant in rebus pessimis.* Prov. 2. Sic in Apulia morfi à tarantulis, continuò saltant, & tripudiant, & saltitando ac tripudiando emoriuntur. Sic cicadæ canendo & strependo vitam relinquunt, quibus S. Ambros. lib. 1. epist. 6. homines comparat voluptarios, qui sub ardore ferventium cupiditatum se mulcent cantu, sibi noxio, statimque occidunt. Sic scortator sua gaudia jactat:

Quanta ego præterita collegi gaudia nocte.

Immortalis erò, si altera talis erit.

Itanc

(d) *Perniciosa gaudia.*

Itane homo impurissime ac perditissime, tu ista ratione immortalitatem quæris? Quid ille avarus apud Horatium? quàm gaudet argento suo?

populus me sibilat; at mihi plaudo
Ipse domi, simul ac nummos contemplor in arca.

Quid Ergasilus parasitus in Captivis plauti? quàm suo ventri gratulatur, dum vadit Hegioni nuntiare adventum filii, quem in publica celoce, in portu primus conspexerat?

Jupiter supreme fervas me, measque auges opes,
Maximas opimitates, opiparasque offers mihi
Laudem, lucrum, ludum, jocum, festivitatem, ferias,
Pompam, penum, potationes, saturitatem, gaudium &c.

[Verè Seneca Epist. 60. *Gaudium nisi sapienti contingere non potest.* Gaudio enim junctum est, non desinere, nec in contrarium verti. Omnes tendunt ad gaudium; sed unde stabile & magnum consequantur, ignorant. Ille ex conviviis & luxuria, ille ex ambitione & circumfusa clientum turba, ille ex amica, alius ex studiorum liberalium vana ostentatione, & nihil sonantibus literis. Omnes istos oblectamenta fallacia & brevia decipiunt, sicut ebrietas, quæ unius horæ hilarem insaniam, longi temporis tœdio pensat. Malæ mentis gaudia si quisquam alius expertus est, Salomon fuit, qui de se ipso Ecclesiast. 2. *Omnia, quæ desideraverunt oculi mei, non negavi eis: nec prohibui cor meum, quin omni voluptate frueretur, & oblectaret se in his, quæ praparaveram.* Quid sequitur? *Cumque me convertissem ad universa opera, quæ fecerant manus meæ &c. vidi in omnibus vanitatem, & afflictionem animi.* Et loc. eodem. *Dixi ergo in corde meo: vadam & assuam delicias, & fruam bonis. Et vidi, quod hoc quoque esset vanitas. Risum reputavi errorem: & gaudio dixi. Quid frustra deciperis?* Perfentiscunt hoc, & frustra dolent inferi, se deceptos fuisse; quorum vox lamentabilis: *Ergo erravimus à via veritatis, & justitia lumen non luxit nobis? transferunt omnia illa (scilicet gaudia) tanquam umbra & tanquam nuntius percurrens.* Sap. 5. Si vis sincerè gaudere, sectare virtutem, castitatem amplectere, temperantiam cole, justitiam observa, Deum time. Audi iterum Romanum Philosophum epist. 20. & 23. Verum bonum specta, & de tuo gaude, ex te nascentibus bonis, non extra te quæsis. Et Poëta Venusinus: navibus atque quadrigis petimus benè vivere, jucundè & hilariter legere.

quod petis, hïc est;
Intus habes, animus si te non deficit æquus;

Plurice

Fltrices cura, luctus, morbi, senectus, timores, pauperies, mors, pe-
fiferi sunt fructus arboris illius, cuius pomum à protoplastis sceleratè de-
cerptum, sceleratius fuit comestum. Quæ tamen omnia non penetrant
illum animum, cui gaudium surgit ex bona conscientia, ex honestis confi-
liis, ex rectis actionibus, ex contemptu fortuitorum, ex placido vitæ, &
continuo tenore unam prementis viam. Ita Stoicus doctè & fortiter.

V. *Monstra in limine Tartari. 6. Æneid.*

(e) Quid autem sunt illa monstra, *Gorgones, Hydra, Chimera, Harpyie*
Centauri &c. quibus Æneas strictam aciem venientibus offert? Respon-

deo, esse scelerum portenta, & inde orta conscientia tormenta, quæ tor-

quent reos in ipso Tartari vestibulo, hoc est, in illa infelicis æternitatis

vicinia, in extremo scilicet vitæ articulo, veluti quædam illarum pœna-

rum præludia, quæ mole sese immensa inferorum cruciatibus sempiter-

nis infundent. Per *Centavros* intellige libidinosos, ex homine & bestia

compositos, lascivia adhinnientes: per *Scyllam & Harpyias*, avaros ac ra-

paces: per flammis armatam *Chimeram*, feroces & iracundos: per bel-

luam *Hydra*, pigros & ignavos, velut in *Lernæa* palude natos & enutri-

tos: per *Gorgones* anguineas, & uno tantum oculo præditas, invidos &

livoris veneno infectos: per tricorpoream *Geryonem*, gulosos & in pastum

abjectos, abdominis mancipia; per centimanum *Briareum*, superbos &

ambitiosos, longè latèque cupiditates suas extendentes. Omnes hi ver-

santur in *Orci* limine; & vitiorum monstrositate, turpitudinem vitæ præ-

senti, & pœnas futuræ accersunt æternas. Contra hæc monstra strenuè

damicandum, & Æneæ gladio utendum:

Tu ne cede malis, sed contrà audentior ito.

Ènse recidendum malum est, id est, non timide, non molliter, sed

generoso mentis robore resistendum depravatæ naturæ insultibus, & ad-

versus vitiorum impetus obsirmandus animus. Neque frustra dicuntur

hæc Portenta, in *Orci* vestibulo stabulari, illisque objici, qui cum Ænea

per multas difficultates ad campos *Elysios* tendunt: significatur enim, ad

virtutem, & felicitatem inde nascentem, perveniri non posse, nisi in ipso

limine, hoc est, primis malarum commotionum initiis, & aggressionibus,

strenuè repugnetur.

VI. *Fluvij infernales. 6. Æneid.*

(f) Jam terribili squalore *Charon*, *Erebi* & *Noctis* filius, cum cymba sua

futili, & infernalibus fluviiis nobis est inspiciendus. *Charon* nomen habet

à latitia, scilicet per antiphrasin, ut *Parce parcunt, Luci lucent*, fingitur

Ppp

truci

(e) Conscientia tormenta. (f) Inferorum horror.